

Medi ambient

La plaga del caragol poma ja afecta tot el delta de l'Ebre

El Departament d'Agricultura incrementa un 40% els ajuts als pagesos per a l'aplicació de saponines, el producte autoritzat als camps d'arròs per eliminar l'espècie invasora

MARIBEL MILLAN LÓPEZ
AMPOSTA

Canvi de paradigma al delta de l'Ebre: la plaga del caragol poma, que durant 17 anys ha afectat de forma generalitzada el marge esquerre i només de forma puntual el marge dret, es troba ara present per tot el Delta. La dana Alice de la passada tardor va deixar el Delta inundat durant dies i a l'hemidelta dret va fer que els exemplars de l'espècie invasora que es trobaven en punts concrets i controlats, superessin les malles de contenció i s'expandissin pels camps d'arròs i desguassos del regadiu. El que era una amenaça ara s'ha començat a confirmar amb la sega de l'arròs, però serà posteriorment, amb la collita acabada, quan les comunitats de regants i el Departament d'Agricultura podran fer un balanç definitiu del nivell d'afectació. Segons explica el director dels serveis territorials del departament a les Terres de l'Ebre, Antoni Espanya, la plaga afecta actualment un 90 per cent del marge esquerre (als termes de Deltebre, l'Aldea, Camarles o l'Ampolla) i pot arribar al 70 per cent al dret, a Amposta, Sant Jaume d'Enveja i la Ràpita.

Amb aquestes perspectives, Agricultura va emetre una resolució al mes de maig, ampliant les obligacions dels pagesos contra plaga a tot el delta de l'Ebre, entre les quals hi ha la de comunicar les afectacions concretes de cada camp d'arròs, a través de les comunitats de regants; i la neteja de la maquinària agrícola. També es recomana aplicar tractaments amb saponines, el producte autoritzat (tenint en compte l'entorn natural on es troben els arrossars), durant quatre dies. «Les saponines són un extracte natural de camèlia, que s'ha demostrat excel·lent per matar els exemplars d'aquesta espècie, sense afectar el medi ambient», explica Espanya.

El Departament d'Agricultura destinarà enguany 821.943 euros a subvencionar la compra de productes a base de saponines per combatre el caragol poma al delta de l'Ebre, corresponent a la passada campanya; un import

Un camp d'arròs afectat pels caragols. FOTO: JOAN REVILLAS

Les característiques postes de l'espècie invasora. FOTO: JOAN REVILLAS

L'APUNT Una de les cent espècies invasores més perjudicials

El caragol poma és un mol·lusc gasteròpode aquàtic (d'aigua dolça) de la família dels Ampullariidae procedent d'una extensa àrea de Sud Amèrica. Està considerada una de les 100 espècies invasores més perjudicials del món. Detectat per primer cop als voltants de l'ermita de l'Aldea i d'unes instal·lacions d'aquarofília (ja desaparegudes) l'any 2009, es va expandir de forma ràpida i exponencial pel marge esquerre del Delta. Durant l'hivern es manté ocult i reapareix amb la inundació dels camps, amb les vistoses postes de color rosa que es desenvolupen fins a convertir-se en adults que es mengen la planta de l'arròs.

que representa un increment de prop del 40% respecte de la convocatòria anterior. En total, els ajuts beneficiaran 451 productors d'arròs.

Donada l'expansió de la plaga aquest any, es preveu que aquesta quantitat es pugui incrementar de forma substancial de cara al 2027.

Amb l'objectiu de facilitar el control de la plaga, el Departament manté una línia d'ajuts que subvenciona el 75% del cost dels productes a base de saponines. «Aquests ajuts permeten reduir els costos que assumeixen els productors d'arròs i afavorir l'aplicació dels tractaments necessaris per limitar la presència i la dispersió de la plaga», remarquen des de la Generalitat.

Poden ser beneficiàries d'aquests ajuts les persones físiques o jurídiques titulars d'explotacions agrícoles situades al delta de l'Ebre que compleixin els requisits establerts en la convocatòria. Entre

La inundació del Delta per la dana Alice va afavorir aquesta expansió

aquests requisits hi ha haver adquirit i aplicat saponines autoritzades per al cultiu de l'arròs i tenir presència de caragol poma a les parcel·les.

Segons remarquen, la lluita contra aquesta plaga és un objectiu prioritari per al Departament. Les actuacions se centren preferentment a reduir la densitat de les poblacions, evitar la invasió de noves parcel·les de cultiu i actuar sobre els arrossars ja envaïts per impedir que esdevinguin focus de dispersió cap a altres camps o cap als sistemes de reg i drenatge.

La gestió i el maneig de la xarxa de regs i desguassos, formen part també de les actuacions que es desenvolupen per contenir la plaga i són actuacions fonamentals per al control.

Una altra de les vies de lluita és la inundació dels camps amb aigua marina: una mesura que funciona molt bé però que només es pot aplicar en els arrossars més propers al litoral.

Segons explica Espanya, també es treballa actualment en el desenvolupament de trampes amb atraients, i l'autorització de la crema de palla als camps ja segats. Un altre dels àmbits que s'està analitzant és la possible interacció en els desaigües amb el cranc blau, una altra espècie invasora present al Delta que esdevé un gran depredador.

«Enguany més que mai cal incidir en les mesures de prevenció i vigilància. Els pagesos compten amb tot el suport del Departament d'Agricultura», conclou Antoni Espanya.